

2511 13

MEMORIE VAN TOELICHTING

In het Verdrag voor de verbetering van het lot der gewonden en zieken, zich bevindende bij de strijdkrachten te velde wordt het rode kruis embleem als beschermd kenteken van de Geneeskundige Dienst der legers gehandhaafd (artikelen 38 j° 53 en 54). Wel zijn de gevallen waarin dit teken mag worden gebruikt, uitgebreid. In de eerste plaats zal ingevolge artikel 43 van het Verdrag voor de verbetering van het lot der gewonden, zieken en schipbreukelingen van de strijdkrachten ter zee het rode kruis teken ook worden gebezigd voor het kenbaar maken van hospitaalschepen en reddingboten, waardoor de in het Verdrag van 1907 voorgeschreven bijzondere kentekenen voor die schepen komen te vervallen. Voorts is in het Verdrag betreffende de bescherming van burgers in oorlogstijd aan de Staten die partij zijn bij dat Verdrag, het recht toegekend ook burgerziekenhuizen van het rode kruis teken te voorzien (artikel 18). Dit geldt ook voor het personeel, bij die ziekenhuizen werkzaam (artikel 20), en de transportmiddelen, daaronder begrepen vliegtuigen, bestemd voor het vervoer van gewonde en zieke burgers (artikelen 21 en 22).

Met bovenstaande nieuwe regeling zal de Nederlandse strafwetgeving voor zoveel nodig in overeenstemming worden gebracht. Hier toe strekt het onderhavige wetsontwerp. De redactie van artikel 435bis van het Wetboek van Strafrecht is niet alleen zodanig veruimd als met het oog op de nieuwe Verdragen noodzakelijk is, doch sluit ook nauw aan bij de tekst van de desbetreffende artikelen van deze Verdragen. Hierdoor is tevens de strekking van de bepaling voor de justitiabelen verduidelijkt, daar immers het rode kruis teken thans rechtstreeks wordt genoemd. De zinsnede „of van daarmede door de wetten en gebruiken van de oorlog gelijkgestelde tekens of woorden” heeft betrekking op de rode halve maan en de rode leeuw en zon op wit veld, welke emblemen krachtens de Verdragen een zelfde bescherming genieten als het rode kruis teken, indien zij worden gevoerd door die landen welke deze kentekenen reeds gebruiken.

In het reeds ahangig gemaakt wetsontwerp, houdende vaststelling van de Wet Oorlogsstrafrecht, is misbruik van een door de wetten en gebruiken van de oorlog beschermde vlag of teken, waaronder ook misbruik van het rode kruis teken valt, uitdrukkelijk als gekwalificeerd oorlogsmisdrijf strafbaar gesteld (artikel 8, lid 3, onder 7°). Daarnaast zal artikel 435bis van het Wetboek van Strafrecht van betekenis blijven ter bescherming van het rode kruis teken in vreedstijd. Uiteraard levert zodanig misbruik in vreedstijd een strafbaar feit op van geheel andere aard dan indien dit in oorlogstijd geschiedt, hetgeen ook in het verschil in sanctie duidelijk tot uitdrukking komt.

In verband met de reeds vermelde omstandigheid, dat de bijzondere kentekenen voor hospitaalschepen zijn afgeschaft, kan het bestaande artikel 473a van het Wetboek van Strafrecht vervallen.

De Minister van Justitie,

H. MULDERIJE.

2511 14

ONTWERP VAN WET

WIJ JULIANA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het in verband met het op 12 Augustus 1949 voor ondertekening opengestelde Verdrag van Genève betreffende de behandeling van krijgsgevangenen noodzakelijk is de Wet op de Krijgstucht te wijzigen;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel 1

Het tweede lid van artikel 72 van de Wet op de Krijgstucht vervalt.

Handelingen der Staten-Generaal Bijlagen 1951—1952

Artikel 2

Achter artikel 72 van de Wet op de Krijgstucht wordt toegevoegd:

Artikel 72a

Deze wet is tevens van toepassing op vreemde militairen die een op voet van oorlog gebrachte krijgsmacht met toestemming van de militaire overheid vergezellen of volgen.

Artikel 72b

Deze wet is tevens van toepassing op krijgsgevangenen en andere geïnterneerde personen die ingevolge artikel 65 van het Wetboek van Militair Strafrecht gedeeltelijk met Nederlandse militairen zijn gelijkgesteld, met dien verstande dat:

1. op hen uitsluitend de volgende krijgstuchtelijke straffen toegepast mogen worden:

a. intrekking van voorrechten welke boven de in het Verdrag van Genève betreffende de behandeling van krijgsgevangenen, van 12 Augustus 1949 voorgeschreven behandeling zijn verleend, gedurende ten hoogste dertig dagen.

b. inhouding van het voorschot op de bezoldiging en van de werkvergoeding tot een maximum van 50 % gedurende ten hoogste dertig dagen.

c. het doen van corveeën tot ten hoogste twee uur per dag gedurende ten hoogste dertig dagen.

d. streng arrest gedurende ten hoogste dertig dagen;

2. de straffen, in dit artikel onder 1 vermeld, slechts als hoofdstraf kunnen worden opgelegd en de straf, in dit artikel onder 1 c vermeld, niet op officieren kan worden toegepast;

3. in afwijking van artikel 15 de tijd, door de gestraften vóór de tenuitvoerlegging van de straf in voorlopig arrest of in voorlopige verzekerde bewaring doorgebracht, bij de uitvoering van de hen opgelegde straf geheel in mindering moet worden gebracht;

4. de tijdsduur van het voorlopig arrest voor hen nimmer 14 dagen mag overschrijden;

5. de betrekkelijke zwaarte der krijgstuchtelijke straffen wordt bepaald door de volgorde waarin zij in dit artikel onder 1 voorkomen, met dien verstande, dat elke volgende straf zwaarder is dan de voorgaande;

6. artikel 43 ten aanzien van hen niet van toepassing is;

7. zij het recht hebben, voordat tot oplegging van een krijgstuchtelijke straf wordt overgegaan, getuigen te doen horen en zich door een tolk te doen bijstaan;

8. indien zij voor verscheidene feiten gelijktijdig worden gestraft, de totale duur der hen opgelegde straffen niet meer dan dertig dagen mag bedragen en, indien zij na oplegging van een krijgstuchtelijke straf andermaal worden gestraft, voordat tot tenuitvoerlegging van de tweede straf mag worden overgegaan, een termijn van drie vrije dagen moet zijn verlopen, indien één der straffen voor de duur van tien of meer dagen is opgelegd;

9. de aan hen opgelegde straffen niet alleen aan henzelf, maar ook aan hun vertrouwensman moeten worden aangezegd;

10. indien aan hen een krijgstuchtelijke straf wordt opgelegd, het recht tot strafvordering met betrekking tot het feit waarvoor de straf werd opgelegd, daardoor vervalt.

Artikel 3

Deze wet treedt in werking op een nader door Ons te bepalen tijdstip.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Colleges en Ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Oorlog,

De Minister van Marine,

De Minister van Justitie,